

HOD

Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler

Dato:

10/4310-2 G00 &13
Siri Bøgh / tlf. 23 06 43 18

13.09..2010

PLIKTMESSIG AVHOLD FOR HELSEPERSONELL - HØRINGSUTTALELSE FRA FAGFORBUNDET

Til: Forslag til endringer i helsepersonelloven § 8

Denne bestemmelsen regulerer i dag tre forhold. For det første plikten til avhold, for det andre plikten til å gi arbeidsgiver informasjon og for det tredje fullmakten til å gi ytterligere bestemmelser gjennom forskrift. Departementet foreslår i høringen at helsepersonell skal kunne bli fremstilt for prøvetaking med bistand fra politiet. Det er etter Fagforbundets syn viktig å fortsatt opprettholde et klart skille mellom pliktbrudd og de mer alvorlige overtredelser som hører inn under tilsynsmyndighetenes ansvar, og overtredelser som kan medføre strafferettslig forfølgning. Straffehjemmelen i helsepersonelloven; § 67, stiller strenge krav til skyld; "*forsettelig eller grov uaktsom overtredelse*". Denne skjerpingen av ansvaret ble tatt inn i loven etter forslag fra Riksadvokaten, og hvor et viktig hensyn nettopp var å klargjøre skillet mellom tilsynsmyndighetenes og påtalemyndighetenes rolle. Fagforbundet oppfatter et forslag om politiassistert, tvungen undersøkelse som en svekkelse av dette skillet, og av rettssikkerheten for ansatte i helsetjenesten. Forslaget mangler blant annet bestemmelser om hvilke kriterier som skal legges til grunn, utover "grunn til å tro" at vedkommende har overtrådt forbudet. Videre mangler en redegjørelse om hvordan en slik framstilling skal foregå, samt hvordan den enkelte eventuelt skal bli bistått.

Departementet anfører som et argument for forslaget, at dette vil kunne skaffe bevis inn i saken, samt at dette vil kunne bidra til bedre oppfølging av den ansatte i ettertid, da en vil ha brakt på det rene hva vedkommende har ruset seg på.

Fagforbundet er bekymret for ansattes rettsikkerhet i en slik sammenheng, ikke minst når forslaget omfatter eventuell rusmisbruk før tjenestetidens begynnelse. Forslaget er svært inngripende, i den forstand at en åpner for tvungen, politiassistert framstilling for medisinsk undersøkelse.

Når det gjelder oppfølging av ansatte, mener Fagforbundet at det er fullt mulig å sikre god oppfølging av en ansatt med rusproblematikk, uten å sitte med detaljkunnskaper om rusprofilen til vedkommende. Etter vår mening må oppfølging av personer med rusproblematikk basere seg på ivaretagende oppfølging basert på tillitt i forståelse, og en slik håndtering av ansatte som nekter prøvetekning, kan i stedet forsterke problemet. Vi kan heller ikke se at dette vil ha den ønskede forebyggende effekt.

Fagforbundet finner på denne bakgrunn ikke å kunne støtte det foreliggende forslaget, ref. punkt 9 i høringsnotatet, om endring i HPL § 8 tredje ledd.

Til: Forslag til forskrift om pliktmessig avhold

Rusmisbruk i helsetjenesten er et stort og alvorlig problem. Fagforbundet ser behovet for at det er et kontinuerlig trykk på dette området i alle deler av helsetjenestene. Velutviklede internkontroll-systemer, godt AKAN-arbeid, ledere som har kompetanse på området, samt oppfølging av fagforening/klubb, er viktige pilarer å bygge videre på. Videre stiller helsepersonelloven i § 17 et klart krav til ansatte om, på eget initiativ, å gi tilsynsmyndighetene informasjon om forhold som kan medføre fare for pasienters sikkerhet. Fagforbundet mener en forskrift om pliktmessig avhold, der grenseverdier for konsentrasjon av rusmidler i blodet blir konkretisert, kan være en nyttig utdypning av helsepersonellovens krav til faglig forsvarlighet, herunder pliktmessig avhold. En slik bestemmelse må imidlertid, etter Fagforbundets syn, ta høyde for at enkelte arbeidstakere inntar legemidler som er nødvendige på grunn av sykdom, ref helsepersonelloven § 8 annet ledd.

Fagforbundet støtter forslaget til forskrift om pliktmessig avhold som er satt opp i punkt 10 i høringsnotatet, med det forbehold som er tatt ovenfor når det gjelder legemidler som er nødvendige på grunn av sykdom, og med unntak av § 1 om tidsrom for avhold (8 timer før tjenestetid). Vi mener dette hensynet er ivaretatt av forskriften § 3 om konsentrasjon av rusmidler i blodet. Fagforbundet støtter ikke forslaget til endringer av § 2 i forskriftsforslaget, ref. punkt 11 i høringsnotatet, der det åpnes for politiassistert framstilling for prøvetakning.

Med hilsen
FAGFORBUNDET
Seksjon helse og sosial

Kjellfrid T. Blakstad
Leder, Seksjon helse og sosial

Vedlegg:
Kopi: LO